

Sõber ei küsi

1. Kirjuta sõnad õigetesse lahtritesse.

omadussõna	nimisõna	tegusõna
väike	sõber	loeb
suur	vend	jalutab
kuri	koer	on
vana	naine	loeb
uus	auto	sõidab
ilusad	tüdrukud	jalutavad
huvitav	raamat	on

väike sõber loeb suur vend jalutab koer on kuri vana naine loeb uus auto sõidab ilusad tüdrukud jalutavad raamat on huvitav

2. Kirjuta sulgudesse sõnaliik: nimisõna (N), omadussõna (O), tegusõna (T).

Sõbraga (N) saab (T) nalja (N). Sõprus (N) on (T) kui lill (N), kord õitseb (T), siis jällegi närtsib (T). Parimatest (O) sõpradest (N) saab (T) sageli õnnelik (O) perekond (N). Sõprus on nagu õrn (O) taim (N), mis ei vaja (T) õhku (N), vett (N), päikest (N) ega mulda (N), vaid usaldust (N). Sõprus on tiivutu (O) armastus. Ära lase väikesel (O) lahkarvamusel (N) kahjustada tõelist (O) sõprust.

3. Kirjuta, mis liiki on järgmised sõnad.

päike – n i m i s õ n a
 päikeseline – o m a d u s s õ n a
 päevitab – t e g u s õ n a
 põlvitama – t e g u s õ n a
 põletame – t e g u s õ n a
 põnev – o m a d u s s õ n a

Kirjuta punktiiril olevad tähed õiges järjekorras joonele.

Saad teada, et sõpradeta inimene on väga õnnetu.

Sõbrapäevaloos

1 . Moodusta vastuste järgi küsimused.

Kaspar-Johannes jäi raskesti haigeks.

Kes jäi haigeks?

Nutil oli hea plaan.

Kellel oli hea plaan?

Korraldada sõbrapäevaloterii.

Milline plaan oli Nutil?

Kaksikud otsustasid minna huvijuht Kairi juurde.

Kelle juurde kaksikud otsustasid minna?

Kaspar-Johannes sai terveks.

Kuidas Kaspar-Johannesel läks?

2 . Täida tabel nii, et moodustuksid laused.

missugune?	kes?, mis?	mida teeb?	kus?

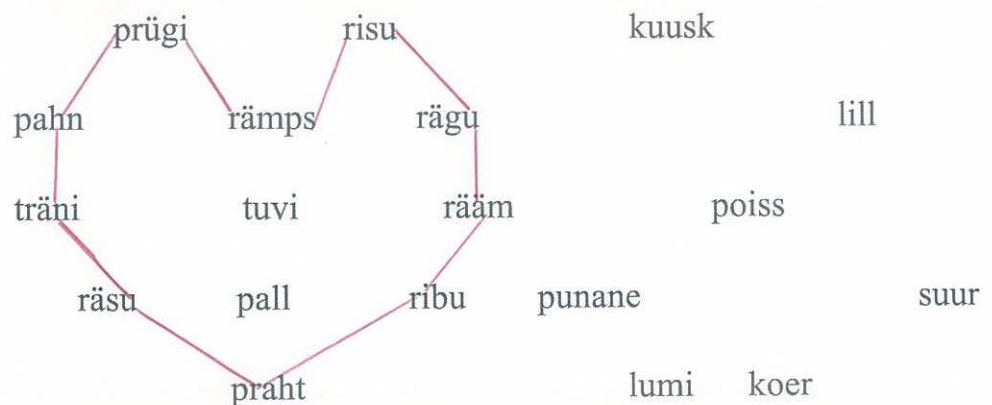
3 . Aita Martal-Karlil kirjutada ja kaunistada kuulutus sõbrapäevaloterii toimumise kohta.

Nuti ja tema sõbrad

1. Tõmba ring ümber nõutud tähele. Saad vanasõna.

suluta kaashääliku täht	k, p, i, ü, <u>s</u> , x	<u>S</u>
täishääliku täht	m, l, b, v, <u>õ</u> , s,	<u>Õ</u>
sulghääliku täht	ä, s, h, v, <u>b</u> , r	<u>B</u>
täishääliku täht	<u>e</u> , n, k, p, c, v	<u>E</u>
suluta kaashääliku täht	t, g, ö, a, i, <u>r</u>	<u>R</u>
sulghääliku täht	<u>t</u> , ö, j, n, m, a	<u>T</u>
täishääliku täht	l, s, m, <u>u</u> , k, b	<u>U</u>
suluta kaashääliku täht	i, o, ü, <u>n</u> , k, g	<u>N</u>
suluta kaashääliku täht	ä, ö, o, <u>n</u> , f, c	<u>N</u>
täishääliku täht	l, <u>e</u> , b, k, s, d	<u>E</u>
sulghääliku täht	ä, o, a, v, m, <u>b</u>	<u>B</u>
suluta kaashääliku täht	p, y, ä, o, <u>s</u> , i	<u>S</u>
täishääliku täht	l, m, <u>õ</u> , k, b, p	<u>Õ</u>
sulghääliku täht	e, <u>p</u> , m, l, r, u	<u>P</u>
suluta kaashääliku täht	<u>r</u> , a, o, u, k, z	<u>R</u>
täishääliku täht	n, g, f, d, c, <u>a</u>	<u>A</u>

2. Ühenda punase pliiatsiga sama tähendusega sõnad nii, et tekiks sõbrapäeval kasutatav sümbol.

3. Kirjuta üks ilus nimisõna, mis sobiks tekkinud kujundisse.

Sõbrapäevajutt: "Tädi ke ja sirel"

1. Joonista lünkadesse sobivad pildid.

Ühes väikeses kollases elas pisike . Päris üksi elas, polnud tal , polnud tal , isegi polnud. Ainult oli tal ja sellest aknast armastas välja vaadata. Akna all kasvas , sireli taga oli ja aia taga tänav. Tänaval kõndisid . Vahel lendasid aknast mööda ka , enamasti tihased. Ühel hommikul riputas ta sireli otsa . oli ülimalt rahul: ta sai tihaseid rahulikult silmitseda. Tädi ke nägi sageli taga jooksmas, aga nad ei vaadanud kunagi kollase poolegi. Nüüd riputas ta oma sireli oksad täis! Lapsed, kes koolist koju kõndisid, jäid üksisilmi jõllitama. Minut hiljem olid nad juba sireli otsas ja sõid , nii et matsutamine kostis taevani. Lõpuks oli sirel ja paksult täis! Tädi ke aga istus oma kollases majas akna all, vaatas neid kõiki ja tal oli väga lõbus.

2. Täida teksti põhjal tabel.

omadussõnad	nimisõnad	tegusõnad

3. Lisa puuduvad täishäälikute tähed. Saad loo lugeja emotsiooni.

Hirnun ennast kas või herneeks.

President paraadil, 1. osa

1. Vasta küsimustele.

Kuhu pidi president minema?

President pidi minema paraadile.

Miks ei saanud lapselaps vanavanematega kaasa minna?

Lapselaps ei saanud vanavanematega kaasa minna, sest ta oli haige.

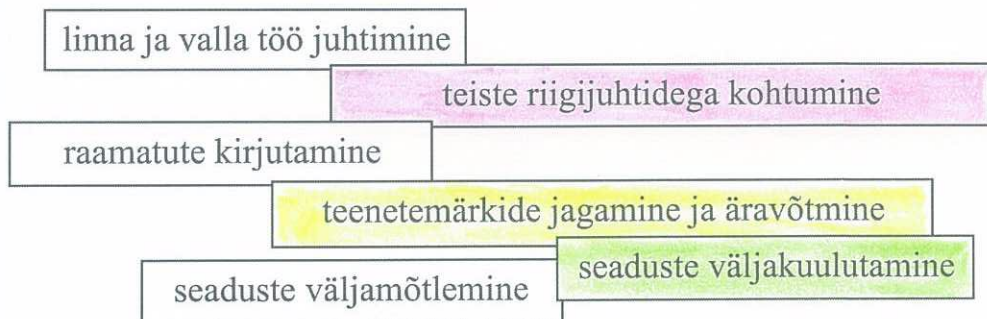
Miks ei saanud president haigena koju jääda?

President ei saanud haigena koju jääda, sest ta tegi presidenditööd.

Mille pani presidendiproua presidendile kaasa?

Presidendiproua pani presidendile kaasa mitu puhast taskurätikut.

2. Millised on Eesti presidendi tööülesanded? Värvige õiged kastid.

3. Tõmba joon alla sõnadele, mille lõpus on -ga.

President sõidab autoga. Ta võitleb külmetusega ning peab kogu aeg taskurätikuga nina pühkima. Paraadil kohtub ta kaitseväge juhatajaga ja kaitseväelastega. Inimesed tutvuvad sõjatehnikaga.

Kui sõna vastab küsimusele *kellega?* või *millega?*, siis kirjutame sõna lõppu -ga.

President paraadil, 2. osa

1. Lahenda ristsõna.

loss, kus töötab riigikogu

sõjaline liit, kuhu Eesti kuulub

Toompea linnuse torn

Eesti pealinn

sõjalennuk ehk ...

valitsuse juht

kaitseb Eesti riiki

Eesti esimene president

relvastatud soomuk

Lahendus: riigikogu ehk parlament

2. Tõmba joon alla sõnadele, mille lõpus on *-ta*.

Ilma kaitseväta oleks raske riiki vaenlaste eest kaitsta. Paraadi ei saa läbi viia kaitseve juhataja ja sõdurite. Riigikogu ei saa töötada ilma peaministrita. Paraadil kõnnib president mütsita.

Kui sõna vastab küsimusele *kelle*ta? või *mille*ta?, siis kirjutame sõna lõppu *-ta*.

3. Kirjuta sõnad vastavalt küsimustele.

õde (kellega?) õega

poeg (kelleta?) nojata

lapp (millega?) ladniga

nõbu (kellega?) nõoaga

padi (milleta?) nadiata

saabas (millega?) sachaga

arst (kellega?) arstiga

sõber (kelleta?) sõbrata

saak (millega?) saaga

kimp (milleto?) kimbuta

toit (millega?) toiduga

aeg (millega?) ajaga!

riid (millega?) riiduga

mees (kelleta?) meheta

4. Moodusta nende sõnadega vihikusse lauseid.

Eesti Vabariik

1. Nuti osales eesti keele tunnis. Õpetaja andis ülesandeks kirjutada lühijutt Eestist. Nuti oli lohakas ja tegi palju vigu. Kasuta lugemikust kokkuvõtet Eesti kohta ja kirjuta robotikese jutt ümber nii, et see oleks sisult õige.

Mina elan Eesti Kuningriigis. See on suur riik, kus elab üle kahe miljoni inimese. Sel aastal on meie kodumaal 90. sünnipäev. Eesti rahvussümbolid on lipp, vapp ja hümn. Riigihümni sõnad on kirjutanud Johann Voldemar Jannsen. Meil on ka riiklikud sümbolid. Minu lemmikuteks on rahvuslind räästapääsuke.

Mina elan Eesti Vabariigis. See on väike riik, kus elab üle ühe miljoni inimese. Sel aastal on meie kodumaal... sünnipäev. Eesti riiklikud sümbolid on lipp, vapp ja hümn. Riigihümni sõnad on kirjutanud Johann Voldemar Jannsen. Meil on ka rahvussümbolid. Minu lemmikuks on rahvuslind suitrupääsuke.

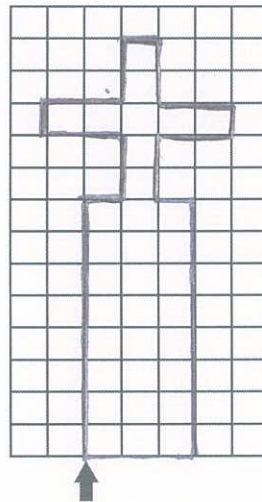
Eesti sünnipäev

1. Tõmba joon alla sõnadele, mis vastavad küsimustele *kellesse?* *millesse?* või *kuhu?*.

Seadsime end elutuppa mugavalt sisse, et pingviinide paraadi jälgida. President koos kaasaga oli istunud autosse, et kontserdimajja jõuda. Peagi asusid kõik aulasse istuma, et presidendi kõnet kuulata. Riigipea ütles oma kõnes, et usub eesti inimestesse. Pärast koguneti fuajeesse, et kätlemisega algust teha.

2. Tegutse juhendi järgi. Alusta mustast noolest.

8 ruutu üles, 1 paremale,
2 üles, 2 vasakule,
1 üles, 2 paremale,
2 üles, 1 paremale,
2 alla, 2 paremale,
1 alla, 2 vasakule,
2 alla, 1 paremale,
8 alla, 3 vasakule.

See on Vabadussõja võidusammas,
mis asub Tallinnas Vabaduse väljakul.

3. Täida tabel.

	kellega? millega?	kelleta? millela?	kellesse? millesse? kuhu?
kott	<i>kotiga</i>	<i>kotita</i>	<i>kotli</i>
riided	<i>riietega</i>	<i>riieteta</i>	<i>riietesse</i>
varrukas	<i>varrukaga</i>	<i>varrukata</i>	<i>varrukasse</i>
vesi	<i>veiga</i>	<i>veita</i>	<i>vette</i>

Liisa laseb liugu

1 . Kuidas ütled ühe sõnaga? Kirjuta.

kattus peegelsileda jääga – jäätus
lendas uppi – kukkus
püsti upitama – tõusma
hiljaks jääma – hilinema
liueldes liikumine – liiglemine
pidas plaani – plaanis

Kirjuta uute sõnadega laused.

2 . Kui vaja, lisa täishäälikute täht.

Ma__ arvan, et ma a on väga libe. Kas te__ tee on veel kuum?
Na__d lendasid uppi. Sa__ ei sa a püsti tõusta. Me__ viime mee
memmele. Ta__ teeb su__ suu puhtaks. Te__ liivatate tee ära.

3 . Ühenda lauseks.

Ta	teete nalja.
Me	paned kassiliiva taskusse.
Ma	olen osav uisutaja.
Nad	sammume vapralt libedal teel.
Sa	liivatavad teid.
Te	libiseb ja kukub.

Vastlapäeval

1. Täida õpitud reeglis lüngad.

Tegusõna muutub ehk pöördub. Tegusõnal on 3 pööret ainsuses ja 3 pööret mitmuses.

2. Täienda tabelit.

ainsus		mitmus	
asesõna	tegussõna	asesõna	tegusõna
mina ehk <u>ma</u>	õpi <u>n</u>	<u>meil</u> ehk me	õpi <u>me</u>
sina ehk <u>sa</u>	õpi <u>d</u>	<u>teie</u> ehk te	õpi <u>te</u>
tema ehk <u>ta</u>	õpi <u>b</u>	<u>nemad</u> ehk nad	õpi <u>vad</u>

3. Pööra tegusõna *kelgutama* ainsuses ja mitmuses.

ma	<u>kelgutab</u>	me	<u>kelgutame</u>
sa	<u>kelgutad</u>	te	<u>kelgutate</u>
ta	<u>kelgutab</u>	nad	<u>kelgutavad</u>

4. Kirjuta lausesse puuduv asesõna.

Me armastame kelgutada. Vastlapäeval nad lasevad pika liu. Kas te tahate meiega kelgumäele tulla? Ma olen täna võidumees. Kas sa sööd vastlakukleid? Kas ta toob meile teed?

5. Kirjuta lünka sõnade *ma, sa, ta, me, te, nad* pikem vorm.

Kas (ma) mina toon sulle kelgu?
 Kus (te) teie vastlapäeva peate?
 Kas (me) meie emad küpsetavad vastlakukleid?
 Miks (nad) nemad vastlapidu ei tähista?
 Kuidas (sa) sina vastlavurri tegid?
 (Ta) Tema kasutas vurri tegemisel nõöpi.

Laskumislaul

1. Leia luuletuse põhjal nimisõnale omadussõna.

Linn on hall.
Kõnnitee on jäätunud.
Lumi on naks.
Jume on rõõmus.
Sõit on lõbus.

2. Kirjuta sama ehk lähedase tähendusega sõnad.

armas	–	① a l l i s
upsakas	–	② l b e
abivalmis	–	① a h k e
rumal	–	① o b l
ohurikas	–	② h t l i k
jõuetu	–	② õ r k
vahva	–	① o r e
kaastundlik	–	② s a v õ t l i k
ergas	–	② r e i b a s
elavaloomuline	–	② l a v

3. Tõmba kirjutatud sõnade esitähtedele ring ümber. Saad teada, mida lapsed kelgutades tunnevad. Kirjuta see lause joonele.

Küll on tore!

4. Joonista ennast kelgumäele kelgutama.

Liuvälja tegemas

1. Kirjuta õpiku abita lünka sobiv tegusõna.

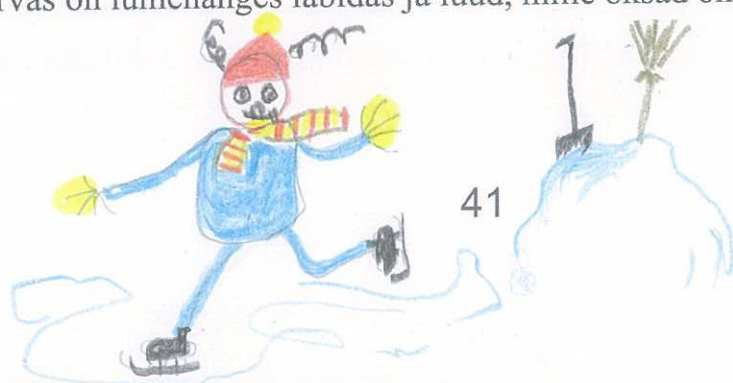
Kõrvekülas _____ jõge ega järve lähedal, aga lapsed _____ uisutada. Nad _____, et _____ endale ise liuvälja. Ainult Aru Toomas _____, et tema _____ oma liuvälja. Teised _____ juba järgmisel päeval tööle. Suur plats _____ lumest ja _____ vett täis. Paari päeva pärast _____ platsil sile jää. Siis _____ platsi ümber lumehange ka kuuseoksi. Liuväli _____ valmis. Lapsed _____ üheskoos. Toomas _____ ka liuvälja tegemist, kuid _____ varsti ära. Ühel õhtul _____ Uustalu Mikk Toomast oma õues. Toomas _____ igatseva pilguga teiste lõbu pealt. Mikk _____, miks Toomas teistega uisutama _____. Poisid _____ kokku, et Toomas _____ liuvälja lumest puhtaks, siis _____ ta teistega koos uisutada. Kui Mikk järgmisel päeval liuvälja puhastama _____, siis see _____ juba lumest puhas. Õhtu eel _____ liuväljale ka Toomas, uisud kaenlas. Kõik _____ ta rõõmsa kisaga vastu.

2. Juhata Nuti mööda õigesti kirjutatud sõnu liuväljale.

 Buhasta tiik lumesd ia liu väli onngi valmis.
 Puhasda tikk lumest ja liuvääli ongi vallmis.
 —Puhasta diik lumest jaa liuväli onki valmjs.

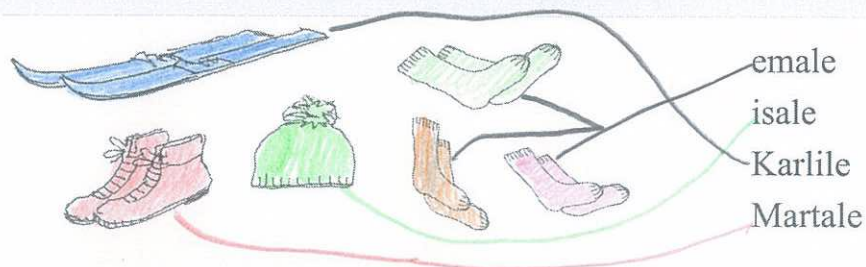
3. Joonista juhendi järgi.

Nuti uisutab keset liuvälja. Tal on peas punane kollase tutiga müts. Kaenlas on Nutil punase-kollase triibuline sall. Käes on robotil kollased kindad. Seljas on tal sinised dressid, jalas mustad uisusaapad. Liuvälja paremas servas on lumehanges labidas ja luud, mille oksad on taeva poole.

Nuti läheb suusatama

1. Ühenda teksti põhjal, mis kellelegi kuulub.

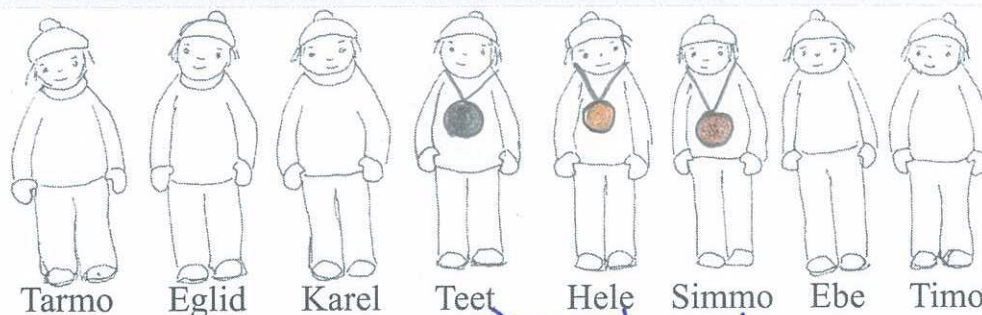

Värvi esemed õiget värvi.

2. Kirjuta lünka *ma, sa, ta, me, te, nad*.

Ta suusatab hästi.
Me kukume lumehange.
Nad lendavad künkast alla.
Ma oskan uisutada.
Sa puhastad liuvälja.
Te võidate medalid.

3. Juhata suusavõistluse võitjad pjedestaali õigele astmele.

1. koha võitja on tüdruk, kelle nimes ei ole lühikest sulghäälikut.

2. koha võitja nimes on ülipikk täishäälik.

3. koha võitja nimes on pikk suluta kaashäälik.

Joonista võitjatele medalid kaela.

Värvi medalid.

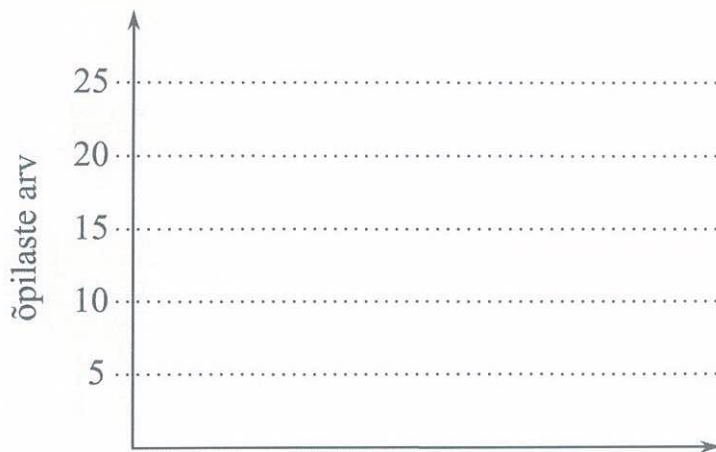

Päevaraamat

1 . Kas loo kirjutaja on poiss või tüdruk? Viige klassis läbi küsitlus ja pange kirja tulemused.

Meie klassis on _____ õpilast. Neist _____ arvas, et sissekande päevaraamatusse tegi tüdruk. _____ arvas, et kirjutise autor on poiss. Mina arvan, et autoriks on _____, sest _____

2 . Joonistage hääletustulemuste järgi ka tulpdiagrammid.

3 . Moodusta loetud pala kohta küsimusi.

Kas _____ ?

Kus _____ ?

Mis _____ ?

Kel _____ ?

Lugu, kus hoitakse figuuri

1. Asenda loetud pala järgi sulgudes olev sõna teise sama tähendusega sõnaga.

Meil on (nõbu) onutütar, kelle nimi on Kaisa. Ta mõtleb kogu aeg oma (kehakuju) figuuri peale. Nad (vaatavad) uurivad emaga igasugu naisteajakirju. Kaisa on lugenud, et sööma peab (parasjagu) mõõdukalt. Meie sööme, aga nii, et (kõhud) vatsad punnis. Kaisa ütleb, et figuur on naise elu kõige (olulisem) tähtsam asi.

2. Värvvi toidud, millega Kaisa on proovinud dieeti pidada.

3. Loe ja vasta küsimustele.

Kaisa õpib kolmandas klassis. Ta on tavaline rõõmsameelne tüdruk, kellele meeldib sõpradega õues aega veeta, arvutimänge mängida ja loomadega tegeleda. Paar korda nädalas käib tüdruk ka karatetreennis. Kaisa sööb igal hommikul hommikusööki, koolis lõunat ja õhtul ema valmistatud sooja toitu. Toidukordade vahel meeldib talle aeg-ajalt ikka ka maiustada. Sõbrannaga vaatavad nad ajakirju. Kaisa tahab saada modelliks. Ta arvab, et on ülekaaluline ja peaks hakkama dieeti pidama.

Mis sina arvad? Kas Kaisal on vaja dieeti pidada? Põhjenda.

Tolerantsus

1. Tõmba õigele vastusevariandile joon alla.

Millises trennis käib Jänks?

kergejõustiku
kepikeõnni
korvpalli

Kuidas sai Jänks oma hüüdnime?

mängukaaslase
mängujänes järgi
multikategelase järgi

Kas Jänks on poiss või tüdruk?

poiss
tüdruk
pole öeldud

Millega Jänks veel tegeleb?

lugemisega
jalgrattasõiduga
rulasõiduga

Kuidas Jänks riietub?

moodsalt
viisakalt
poisilikult

Milline on Jänks iseloomult?

lõbus, enesekindel, iseseisev
arg, ükskõikne, jutukas
ülbe, kangekaelne, laisk

2. Asenda allajoonitud sõnad asesõnaga.

Mina ja mu õde (me) läheme homme võistlustele.

Malle, Kerli ja Siim (nad) mängivad jalgpalli.

Laura (ta) harjutab tšellot.

Siiril ja Sillel (neil) on homseks palju õppida.

Mul ja Luulel (meil) on palju ühiseid sõpru.

Mari ja Marta isa (nad) on advokaat.

Patrikul (tal) on uus soeng.

3. Kirjuta teiste sõnadega.

lohvakas	–	<u>lohmakas, suur</u>
räbaldunud	–	<u>katkine</u>
tolerantne	–	<u>salliv, leplik</u>
sihikindel	–	<u>esmärgikindel</u>
nokats	–	<u>nokkmeits</u>

Ühine pruut

1 . Tõmba loetud pala järgi valed väited maha.

~~Aino oli Sepa Kalevi uus pruut.~~

Daisil on klassi tüdrukute seast kõige uhkem nimi.

~~Kalev kirjutas pruudi pealt koduseid töid maha.~~

Daisi ei lasknud Kalevil endale pähe istuda.

~~Mängude ajal otsisid Daisi ja Kalev teineteiste seltsi.~~

~~Kalev ei viitsinud Daisi tähelepanu nimel eriti pingutada.~~

2 . Kirjuta loetud palast välja kõik eesnimed ja pane need tähestikuliselt järjekorda.

^{3.}Kalev, ^{2.}Daisi, ^{5.}Leida, ^{4.}Laine, ^{7.}Milvi, ^{8.}Silvi, ^{1.}Aino, ^{6.}Mäie

3 . Moodusta antud sõnadega laused. Sõnade vormi võid muuta.

mul, mull _____

mis, miss _____

sel, sell _____

tal, tall _____

4 . Vali ja kirjuta lünka sobiv sõna.

kus, kuss, tol, toll, kel, kell, mu, muu, me, mee, kas, kass

Tol õhtul oli väga külm. Toll on pikkusühik. See on mu esimene ooperikülastus. Võiksime vaatamiseks valida mõne muu etenduse. Kas tulete ka rabamatkale? Kass peab üksi koju jääma. Kus Vilma on? Pärt ei suuda tunni ajal kuss olla. Kel on mulle kustukat laenata? Vaata, mis kell on! Me ei olegi nii erinevad, kui arvasime. Mee kook on mu lemmik.

Internetitutvused

1 . Täida lüngad.

Internetis ei tea ma kindlalt kunagi, kellega suhtlen. Inimesed võivad oma vanuse, soo, elukoha kohta valetada. Internetis suheldes ei tohiks teistele öelda oma aadressi ega telefoninumbrit. Võõra inimese sõbrakutsel ei vasta. Suhtlemisel olen viisakas, kirjutan õigekirjareegleid järgides ja ei ropenda. Oma kasutajanime ega parooli ei jagata isegi parimatele sõpradele. Tugev parool ei tohiks olla kergesti ära arvatav ning peaks sisaldama väikeseid ja suuri tähti ning numbreid. Ilma loata ei tohi teistest videoid ega fotosid teha ega üles riputada. Kui mind internetis kiusatakse, siis teatan sellest täiskasvanule või helistan lasteabitelefonil 116 111.

2 . Ühenda sobivad paarid.

Ära ava rämpspostile.
 Ära vasta kahtlasi lehekülgi ja kirju.
 Kasuta arvutis inetuid kommentaare.
 Ära saada räägi usaldusväärse täiskasvanuga.
 Ära kirjuta teiste kasutajanime ja parooliga.
 Ära logi sisse viirusetõrjeprogrammi.
 Kahtluse korral solvavaid kirju.

3 . Värvvi sobivad paarid ühte värvi.

	kel	sa	tollel	meie	
tol	tal	sel	nendel	te	sellel
mul	neil	teie	temal	minul	mina
ma	kellel	ta	sinul	sina	nemad
	me	nad	sul	tema	

Keeletalgud

1. Kirjuta keelte kaunidusvõistluse võitjad. Millisele keelele annaksid kolmanda koha?

1. koht – itaalia keel
 2. koht – eesti keel
 3. koht – _____ keel

2. Milliseid talguid Eestis on peetud?

hein + talgud = heinatalgud
 lõikus + talgud = lõikustalgud
 koristus + talgud = koristustalgud
 metsaistutus + talgud = metsaistutustalgud
 sõnnikuvedu + talgud = sõnnikuveotalgud

3. Lahenda ristsõna. Saad teada, kuidas kutsutakse talgutel töötajat.

jõuproov
 lugupeetud
 rahvajutt ehk ...
 eriti
 teatavaks tegema
 niisugune
 ilus
 amet valitsuses
 raskus

V	O	I	S	T	L	U	S								
					A	U	S	T	A	T	U	D			
						L	E	G	E	N	D				
				V	A	G	A								
K	U	U	L	U	T	A	M	A							
		S	E	L	L	I	N	E							
K	A	U	N	I	S										
			M	I	N	I	S	T	E	R					
			V	A	E	V									

4. Joonista koristustalguline.

Kõne käändub kõveraks

1. Ühenda kõnekäändude algused õigete lõppudega.

Üks räägib aiast,	ise hobuse seljas.
Räägi aga räägi,	nagu põder.
Raamat lagunenud	seinapragu.
Keeras keelele	seinale.
Otsib hobust,	nagu vana kapsas.
Käib pea seljas	teisest välja.
Viskab jalad	küll me usume.
Ühest kõrvast sisse,	teine aiaaugust.
Suu ei ole	sõlme sisse.

2. Täida lüngad.

Läksime (sõber) sõbraga (kellega?) (pood) poodi
 (kuhu?) ja panime raha (mees) mehele (kellele?).
 Viskasime jalad (vesi) vette (millesse?) ja lasime (leib)
leiba (mida?) (luu) luusse (millesse?). Ema jutt läks
 ühest (kõrv) kõrvast (millest?) sisse, teisest välja. Üks
 (rääkima) räägib (mida teeb?) (aed) aiast (millest?),
 teine aia (auk) august (millest?). Kes (tegema) teeb,
 (mida teeb?), see (jaksama) jaksab (mida teeb?).

3. Tõmba valesti kirjutatud sõnad maha.

tat/taat, tegi/teki, ~~palu~~/palju, nalja/natia, ia/ja, ajas/aias, ~~lapsed~~/lapsed,
 toast/~~toasd~~, välja/välja

Kirjuta õiged sõnad samas järjekorras joonele. Saad lause.

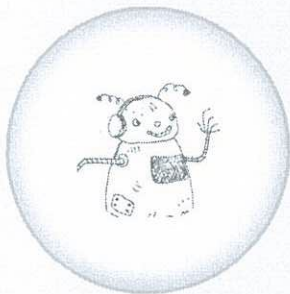
Taat tegi palju nalja ja ajas
 lapsed toast välja.

Parempoolse lehe
servas on sõnaredel.

Roni mööda redelit
alla, muutes igas
järgmises sõnas vaid
ühe tähe.

Kui kaugele jõuad?
Kas jõuad alla?

Võrdle pinginaabri
ja klassikaaslastega.

Murdekeel

1. Kirjuta murdesõnad kirjakeeles.

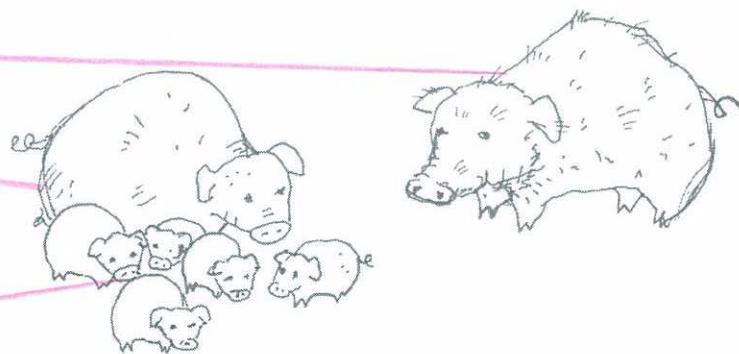
ooda	–	<u>oota</u>
naerand	–	<u>naernud</u>
sõnna	–	<u>sinna</u>
isi	–	<u>ise</u>
ääl	–	<u>häääl</u>
joudand	–	<u>jõudnud</u>

2. Vasta küsimustele lühidalt.

Kes olid põllul? Emis ja põrsad.
 Kes veel põllule tuli? Hunt.
 Miks ta sinna tuli? Põrsast takitma.
 Mida käskis emis hundil teha? Laulda.
 Kuidas emis oma pojad päästis? Kavalusega.

3. Ühenda pilt ja nimetus.

mära
talled
kult
varsad
emis
täkk
oinas
põrsad
pull

4. Mõtle seapere liikmetele nimed. Kirjuta joontele.

Raamatukogu

1. Mõistata, milliste autorite raamatud on Marta ja Karli raamatukogus.

- 1) Repti Drua – Piret Raud
- 2) Noia Vipekr – Aino Perwik
- 3) Kusmar Tasaksamm – Markus Saksatamm
- 4) Tiikrisna Saks – Kristiina Kass
- 5) Lolee Galnut – Leelo Tungal
- 6) Nohen Äko – Henno Käo

2. Nummerda, millisele autorile kuuluvad järgmised lood.

- 6 „Kui ma muinasjutt oleksin”
1 „Mia”
2 „Tainapea ja puupea”
4 „Liisa laseb liugu”

3. Pane harjutuse 1 autorid tähestikulisse järjekorda.

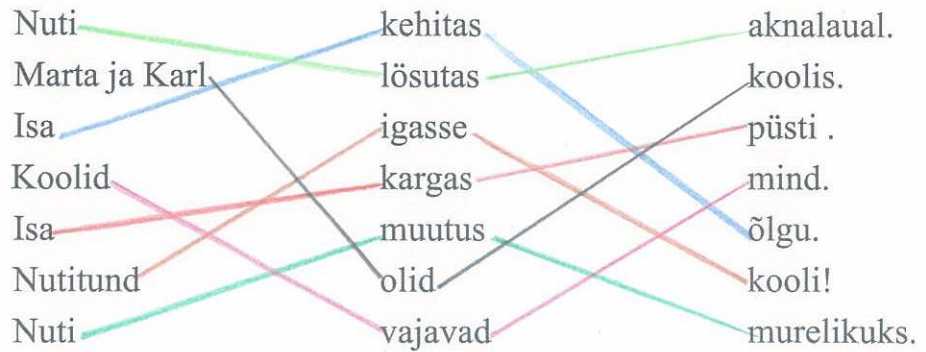
- 1) Kristiina Kass
- 2) Henno Käo
- 3) Aino Perwik
- 4) Piret Raud
- 5) Markus Saksatamm
- 6) Leelo Tungal

4. Kirjuta sõnadele õiged lõpud.

Panin raamatu sahtli sse (kuhu?).
Läksin koju raamatu ta (milleta?).
Tutvusin raamatu autori ga (kellega?).
Astusin raamatuko kku (kuhu?).
Tulin raamatukogu st (kust?).
Kohtusin sõbra ga (kellega?).

Nutitund igasse kooli!

1. Ühenda teksti põhjal kolme tulba sõnad lauseteks.

2. Kirjuta omadussõna juurde sobiv nimisõna.

huvitav _____
 kaunis _____
 raske _____
 priske _____
 õhuke _____
 sihvakas _____

3. Kirjuta tegusõna lünka puuduv silp.

a lus tab, ra pu tame, män gi me, loo da vad, va ja vad,
 mu ret sevad, nä pi vad, joonis ta vad, õ pi te, õ he tate
 (ja, he, pu, lus, pi, ret, ta, gi, da, pi)

4. Kirjuta Nuti kohta üks võimalikult pikk lause, milles kõik sõnad algavad n-tähega.

Lisaharjutused

1. Muuda sulghääliku pikkust ja kirjuta sõna lünka. Värv sõnad, millel on tähendus.

lühike

tegi

tige

rada

hädä

lõbus

tuba

pikk

teki

tike

rata

hätä

lõpus

tupa

ülipikk

tekki

tikke

ratta

hätta

lõppus

tuppa

2. Kirjuta lünka eelmise harjutuse sõnad.

Sõpru ei jäeta kunagi hätta! Lase kass tuppa.
Tsirkuses oli üllatavalt lõbus. Isa tegi ratta
korda. Saabun ilmselt suve lõpus. Lapsed ei puutu loata
tikke! Kus on minu ratta lukk?
hädä ajab härja kaevu. Magamis tuba vajab
remonti. Matka rada viis meid metsaonnini. Anna mulle
ka tekki! Ema oli meie peale väga tige.
See teki kott on katkine.

3. Täida tabel.

nimisõna	omadussõna	teigusõna
lõbu	<u>lõbus</u>	<u>lõbutama</u>
<u>kurbus</u>	kurb	<u>kurvastama</u>
<u>kadedus</u>	<u>kade</u>	kadestama
töö	<u>töökas</u>	<u>töötama</u>
<u>armastus</u>	armastav	<u>armastama</u>
<u>lõhn</u>	<u>lõhnav</u>	lõhnama
viha	<u>vihane</u>	<u>vihastama</u>

4. Tõmba nimisõnadele üks ja tegusõnadele kaks joont alla.
Omadussõnadele tõmba ring ümber.

Vaheaeg möödus kiiresti. Vaprad matkajad saabusid tagasi koju. Tugeva tuule tõttu katkestati võistlus. Merili unustas õpikud kooli. Uus kohver, varastati ära. Isa kinkis emale naistepäevaks lilli. Valmistasin sünnipäevaks maitsvat kartulisalatit. Lähen matkale ka siis, kui vihma sajab. Isa kasutab koristamiseks vana tolmuimejat.

5. Kirjuta mitmuses.

imelik lugu imelikud lood
maitsev kirss maitavad kirsid
soe leib soojad leivad
katkine pump katkised pumbad
auklik sukk auklikud sukad
punane kelk punased kelgud

6. Kirjuta suur või väike algustäht.

Praegu elab Soomes palju eestlasi. Talvekuud on detsember, jaanuar ja veebruar. Endine president Toomas Hendrik Ilves külastas Kadrioru Lossi. Rong sõidab Tallinnast Valga suunas. Need jõulud möödusid rahulikult. Isa luges bussis Maalehte. Minu lemmiktundideks on matemaatika ja muusika. Ta räägib vabalt nii vene kui ka inglise keelt. Ülikoolilinnast Tartust voolab läbi Emajõgi. Minu klassivend Tiit Lääne elab Puistee tänaval. Kompassi järgi liigume praegu lõuna suunas. Eesti suurim järv on Peipsi.

7. Märki püstkriipsuga võimalikud poolituskohad.

ka|rvane, ae|vastama, post|iljon, uks, pih|vid, teetööd, auto|remont, piin|lik, pesula, eesti, betoon, aula, iiris, vetru|ma, kümme, ääres

8 . Kirjuta lünka sõna õigesti.

Korjasime <u>tamme</u> alt palju tõrusid.	ta(m)e
Imetlesin fotole jäädvustatud laia võraga <u>tamme</u> .	ta(m)e
Mari otsis morsi lauale viimiseks sobivat <u>kannu</u> .	ka(n)u
Ema võttis <u>kannu</u> kapist välja.	ka(n)u
Mikk võttis salaja kotist <u>komme</u> .	ko(m)e
See on tal väga halb <u>komme</u> .	ko(m)e
Palun vaata <u>kella</u> .	ke(l)a
Unustasin käe <u>kella</u> kaasa võtta.	ke(l)a
Selle <u>lille</u> kinkis Martale Karl.	li(l)e
Marta polnud nii ilusat <u>lille</u> kunagi näinud.	li(l)e

9 . Kirjuta lünka h, kui vaja.

Minu klassiõel Helmil on huvitav hobi. Võtsime __ allikast kojugi __ämbriga vett kaasa. Selle hobuse karvkate on hallikas. Vahel harva juhtub ka imesid. Sa ei __arva iial ära, mis eile juhtus. Majas oli nii paha hais, et avasime aknad. Vankri __ais on jälle katki. Võta __õng ja läheme kalale! Mulle meeldib lõhnaküüналde hõng. Vanaema harutas salli üles. Me __arutasime kaua, kuidas olukorda parandada. Palavuse tõttu olin üleni higine. Muuseumis olid __igivanad asjad. Sain tädi hallide juuste järgi aru, et ta on üsna __eakas. Nuti on alati heatahtlik ja hoolitsev.

10 . Kas sõnad on sama või vastupidise tähendusega? Märki sama tähendusega sõnade ette + ja vastandtähenndusega sõnade ette -.

<u>+</u> arvutama – rehkendama	<u>+</u> hubane – õdus
<u>+</u> ustav – truu	<u>+</u> kiruma – siunama
<u>+</u> jõud – ramm	<u>-</u> tõmbama – lükkama
<u>-</u> ere – tuhm	<u>+</u> põld – väli
<u>+</u> tudeng – üliõpilane	<u>+</u> vaagen – liud
<u>+</u> vaatama – kaema	<u>-</u> külmuma – sulama
<u>+</u> arvuti – raal	<u>+</u> juht – liider
<u>-</u> sile – kortsus	<u>+</u> kalts – narts

11. Kirjuta lünka *i* või *j*.

ma-jas, mai-as, ka-ja, Kai-a, vai-ad, va-ja, a-jas, ai-as,
ra-ju, rai-ub, sa-jab, sai-ad

12. Muuda sõnu vastavalt küsimusele.

Mis?	Mille?	Mis?	Kus?
padi	<i>padja</i>	aed	<i>aia</i>
sai	<i>saia</i>	sõda	<i>soja</i>
aeg	<i>aja</i>	ahi	<i>ahjus</i>
hari	<i>harja</i>	vari	<i>varjus</i>

13. Vali ja kirjuta näidete juurde sobivad muinasjutu tunnused:

imeesemed, õpetlik sõnum, väljamõeldud olendid, vastandlikud tegelased, kindlad algus- ja lõpusõnad, maagilised arvud, üleloomulikud võimed, aeg ja koht on määratlemata

ime-
esemed
võlusaapad
võlukübar

õpetlik
sõnum
headus võidab kurja

väljamõeldud
olendid
lohed, näkid, haldjad,
koletised

vastandlikud
tegelased
head ja halvad

maagilised
arvud
kolm, seitse

üleloomulikud
võimed
rääkivad loomad

aeg ja koht on määratlemata
seitsme maa ja mere taga
kunagi ammu-ammu